

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Empatia jest zdolnością do wczuwania się w stan emocjonalny drugiego człowieka. Drobne, często powtarzające się kontakty między rodzicami a dzieckiem kształtują podwaliny życia emocjonalnego. Najważniejsze są te, w których dziecko przekonuje się, że jego emocje spotykają się z empatią. Umiejętnie ukształtowane właściwości empatyczne w dzieciństwie owocują przez następne lata życia. Brak umiejętności empatycznych powoduje natomiast pojawienie się zachowań niepożądanych. W kontekście działań wychowawczych empatia jest wyjątkowo ważna, ponieważ jest jednym z najsilniejszych hamulców zachowań agresywnych. Umiejętność ta jest potrzebna do współpracy z innymi ludźmi.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. M. Wańkowicz, *Ziele na kraterze*, wyd. Literatura, Łódź 2007, s. 384-385.

Wstęp

„Domeczek” to miejsce, które nierozzerwalnie łączy się z życiem głównym bohaterów książki. Jest to wygodne miejsce zamieszkania, gdzie czuło się ciepło i bezpieczeństwo. Domeczek zawsze tętnił życiem: był świadkiem dorastania dziewczynek, hucznych imienin i spotkań.

Cytat

„Poszła i za ostatni grosz, za wszystko, co miała, kupiła chleba i kielbasy. Wiedziała, że ma jeszcze kogoś... w swoim domu...

Rozłożyła zapasy na zrudziałej trawie, pod zwęglonymi gałązkami brzoskwini, która przetrwała w 1939 roku nie zaopatrzona od mrozu, i poczęła rodzić niezmierne ilości owocu przed samym powstaniem.

Zawołała w stronę, gdzie huczały oskardy. Po jednym poczęli wychodzić.

Przełamując chleb, powiedziała:

— Wy jesteście moimi ostatnimi gośćmi.

Jedli i pozywali.

Powietrze broniło — do końca... Broniło przy Niemcach. Broniło potem. Broni teraz.

Zawiedli agenci-złodzieje. Zawiedli wysłańcy-oszuści. Zawiedli do tego stopnia, tak

Program wychowawczy > Klasa VII > Wartość XIII > Postawa empatyczna

całkowicie, że nawet nie wiedziała, czy mąż jest we Włoszech. Ale nie zawiodły, jak nie zawiodły w 1939 roku – serca ludzkie, które matce pomogły, gdy ze Lwowa szła pod nasuwający się front szukać rodziny, które przepawiły ojca do granicy i przez Dniestr, które ratowały „Rój”, które, wspierały się wobec łapanek”.

Podsumowanie

Domeczek podczas wojny został zniszczony. Na jego ruinach Zofia Wańkiewiczowa zastaje polskich robotników, częstuje ich chlebem i kiełbasą, mówiąc, że są jej ostatnimi gośćmi. Wspomina serca ludzkie, które pomagały sobie w tych trudnych czasach, potrafiły współodczuwać i dzielić się tym co miały.